

Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences

Journal home page:
<http://ijournal.uz/index.php/jartes>

VOL. 1, ISSUE 1
The Journal of Academic
Research and Trends in
Educational Sciences

ISSN 2181-2675 www.ijournal.uz

THE EFFECTIVENESS OF WRESTLERS RECOVERY AFTER INJURY

Tursunov Mirshod Shodievich¹

Bukhara State University

KEYWORDS

wrestling, honest, bow, Tok,
sideburns, speed, strength,
qualified athlete, release,
sports facilities, training tools

ABSTRACT

This article covers how to prevent the fighters from getting hurt and their recovery tables after the competition and the competition.

2181-2675/© 2022 in XALQARO TADQIQOT LLC.

DOI: 10.5281/zenodo.6635677

This is an open access article under the Attribution 4.0 International(CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

¹ Student of Bukhara State University, Bukhara, UZB

JAROHATDAN SO'NG KURASHCHILARNING TIKLANISH SAMARADORLIGI

KALIT SO'ZLAR:

kurash, halol, ta'zim, to'xta,
yonbosh, tezlik, kuch,
malakali sportchi, relef,
sport inshootlari,
mashg'ulot vositalari

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada kurashchilarning jarohat olishini oldini olib borish va ularning musobaqa va musobaqadan keyin tiklanish masalari yoritilgan.

Davlatimizning bevosita qo'llab-quvvatlashi natijasida kurash xalqaro sport turi sifatida keng e'tirof etildi, "kurash", "halol", "ta'zim", "to'xta" va "yonbosh" kabi atamalar esa xalqaro sport lug'ati tarkibidan mustahkam o'r'in egalladi.

1998 yil 6 sentabrda ta'sis etilgan Kurash xalqaro assotsiatsiyasi bugungi kunda sayyoramizning beshta qit'asidagi 130 dan ortiq milliy federatsiyani birlashtirgan.

2010 yilda Kurash xalqaro assotsiatsiyasi Olimpiya o'yinlari dasturiga kiritish uchun buyurtma berishda muhim talab hisoblangan Juhon dopingga qarshi agentligining e'tirofiga sazovor bo'ldi.

2017 yil 20 sentabrda Ashxobod shahrida bo'lib o'tgan Osiyo Olimpiya kengashining 36-Bosh assambleyasida "Kurash" milliy sport turi tarixda ilk bor XVIII yozgi Osiyo o'yinlari dasturiga rasman kiritildi.

Kurash xalqaro assotsiatsiyasi va O'zbekiston Respublikasi kurashni xalqaro sport musobaqalari va turnirlari dasturlariga, kelgusida esa Olimpiya o'yinlari dasturiga ham kiritish bo'yicha faol tadbirlarni amalga oshirmoqda. Hozirgi paytda sportning har xil turlari, jumladan, kurash sohasida tayyorgarlikning an'anaviy yo'llari va maxsus usullaridan foydalanib, yanada yuksak natijalarga intilmoqda. Yuqori natijalarga intilish va erishilgan natijalardan o'zish, taraqqiyotning harakatlantiruvchi kuchi sanaladi. Shahar, tuman, mamlakat, jahon miqyosida champion yoki Olipiya championi – murabbiy va kurashchining hamkorligidagi mehnatning samarasidir!

Sport natijalarining o'sishini ta'minlaydigan eng muhim omillardan biri – bu mashg'ulot jarayonini tashkil qilish shakllarini takomillashtirishdir.

Ma'lumki, hozirgi zamonda yuqori malakali sportchilarga bo'lgan talablarda ular bir kunda ikki, ba'zida esa uch marta mashg'ulot o'tkazish lozim. Sportchilar sport mashg'ulotlari joylaridan juda uzoq yashaydigan sharoitlarda bunday mashg'ulotlarni belgilangan tartibga amal qilgan holda o'tkazish katta qiyinchiliklar bilan kechadi, gohida esa umuman imkon bo'lmaydi.

Ma'lumki, maxsus tashkil qilingan o'quv – mashg'ulot yig'lnari sharoitlaridagi mashg'ulot samaradorligi juda yuqori bo'ladi. Yuqori malakali sportchilar uchun o'quv – mashg'ulot yig'lnarining o'tkazilishi ham shu bilan tushuntiriladi.

Biroq o'quv – mashg'ulot yig'lnari qoniqarsiz tashkil qilinganda, musobaqa o'tkazish joyi noto'g'ri tanlanganda va mashg'ulot vositalari bilan yomon jihozlanganda, shuningdek

mashg'ulot yuklamalari noto'g'ri rejalarashtirilganda, intizom va tarbiyaviy ishlar bo'sh bo'lganda zarur natijalarga erishib bo'lmaydi.

Shuning uchun o'quv – mashg'ulot yig'inini tayyorlashda quyidagilarga ahamiyat berish zarurdir:

Yig'inlarining muayyan maqsadi va vazifalariga muvofiq holda ularni o'tkazish joyi tanlanadi. Bunda iqlim sharoiti, mahalliy relef, sport inshootlari, mashg'ulot vositalari va maishiy sharoitlarning mavjudligi hamda sifati hal qiluvchi omillar bo'ldi.

Mas'uliyatlari musobaqalar oldidan bo'ladigan yig'lnarni musobaqalar o'tadigan joyda yoki bo'lib o'tadigan musobaqalar sharoitiga juda yaqinlashtirilgan sharoitlarda o'tkazish maqsadga muvofiqdir.

Yig'lnarda o'quv – mashg'ulot jarayoni samaradorligiga bog'liq bo'lgan asosiy omillar quyidagicha:

Malakali murabbiylarning doimiy tarkibi.

Tayyorgarlik darajasi va soniga ko'ra o'quv guruuhlarining optimal tarkibi.

Vrach va doimiy kompleks ilmiy guruuhlar a'zolari tomonidan amalga oshiriladigan tibbiy-pedagogik kuzatishlar; mashg'ulot yuklamalari hajmi va shiddatini boshqarish hamda musobaqalar davriga kurashchilarni sport formasi holatida olib kelish uchun murabbiyga yordam beradigan tiklanish vositalari kompleksining mavjudligi;

Yaxshi tashkil qilingan, yuqori sifatli, kaloriyali ovqatlanish;

Yaxshi tashkil qilingan tarbiyaviy va madaniy-ommaviy ishlar;

Tezkor ko'rgazmali o'quv axborotnomalardan (vidiomagnitafon yozuvlari, internet va boshq.) keng foydalanish;

Sport asbob-anjomlari va jihozlarini mashg'ulotlarga o'z vaqtida hamda sifatli tayyorlash.

Mashg'ulot jarayonida yig'in qatnashchisi, ya'ni har bir sportchiga alohida yondashishga amal qilish juda muhimdir. Mashg'ulot yuklamalari hajmi va shiddati mashg'ulotning alohida rejasiga mos xolda amalga oshirish maqsadga muvofiqdir. Xulosa o'rnida kurashchilarning jarohat olishini oldini olish va jarohatdan so'ng tiklanish bo'yicha vrach va doimiy kompleks ilmiy guruuhlar a'zolari tomonidan amalga oshiriladigan tibbiy-pedagogik kuzatishlar va nazoratlar zurur hisoblanadi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

- Godik M.A. Kontrol trenirovochnykh i sorevnovatelnykh nagruzok. -M., FiS, 1980.- 135 s.
- Zatsiorskiy V.M. Sportivnaya metodologiya: Uchebnik dlya studentov institutov fizkulturny. -M.: FIS, 1982. - 256 s.
- Igumenov V.M., Podlivaev B.A. Sportivnaya borba. - M.: Prosveshchenie, 1993.- 240 s.
- Kabanov A.A. Opornost kak prinsip razvitiya koordinatsii dvijeniy v borbe // Teoriya i praktika fizicheskoy kultury. - Moskva, 2002. - № 9. - S. 46-49.